

Taxon Taxus baccata

Název taxonu	Taxus baccata
Vědecký název taxonu	Taxus baccata
Jména autorů, kteří taxon p...	L.
Český název	tis červený
Synonyma (zahradnicky pou..	nepoužívají se.
Autor	Pavel Bulíř (pavel_bul_@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Taxus

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Atlanticko-eurosibiřská oblast a Mediterránní oblast
Biogeografické regiony - po..	přirozeně se vyskytuje jako příměs ve stinných lesích pahorkatin a hornatin v Evropě (s výjimkou nejsevernějších částí), severní Africe, na Kavkazu a v Malé Asii. V ČR je jeho výskyt roztroušený a vzácný.

Zařazení

Pěstitelská skupina	Jehličnatý strom stálezelený a Jehličnatý keř stálezelený
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	jedinci generativního původu vytváří 10-15 m velké stromy s kuželovitou až vejčitou, hustě zavětvenou korunou a středně těžkou texturou. Na málo příznivých lokalitách i keřovitě rostoucí. Jedinci vegetativně množení vytváří pouze keřovité formy a dorůstají 5-6 m výšky. Keře mají zpravidla polokulovitý tvar a vystoupavě orientované větve.
Výhony	výhony jsou pokryté sbíhavými bázemi jehlic. Mladé, 1-2 leté větévky, jsou hráškově matně zelené, starší hnědé.
Pupeny	jsou nápadně na konci zaoblené a mají malý počet krycích šupin, jejichž konce jsou špičkou přitisklé. Bazální krycí šupiny postrádají kýl.
Listy	ploché zhruba 15-30 x 2-2,2 mm velké, měkké jehlice, jsou na líci tmavo zelené, na rubu se dvěma hráškově zelenými širokými pruhy průduchů. Jsou krátce stopkaté a pozvolna dlouze zašpičatělé. Na hřbetě mají úzké a zřetelně vystouplé žebro. Na odstávajících bočních větvičkách jsou takřka dvojřadě uspořádané. Na bujných a osluněných výhonech je uspořádání rozčísle až radiální.

Plody	dvoudomá dřevina. Elipsoidní slabě hranatá, jedovatá, semena jsou uložena v červeném nejedovatém, na konci otevřeném míšku. Plod je zpravidla 5-7 mm dlouhý.
Kůra a borka	červenohnědá, plátkovitě odlupčitá. Odlupuje se i na slabších větvích a mladších rostlinách.
Možnost záměny taxonu (+..	Taxus cuspidata - borka jemně šupinatá a jen slabě odlupčitá, krycí šupiny pupenů jsou na bázi zřetelně kýlnaté, měkké jehlice jsou náhle zašpičatělé, na větvíčkách (zejména dominantních a koncových) postaveny ve tvaru písmene "V". Na rubové straně mají nápadně žlutavé pruhy průduchů. Mladé výhony (1-2 leté) jsou žlutavé až načervenalé; Taxus x media - šupiny pupenů na bázi jen slabě kýlnaté, měkké jehlice jsou náhle zašpičatělé, na líci tmavozelené, na rubu se světle zelenými pruhy průduchů. Postaveny jsou dvojřadě nebo rozčísle dvojřadě. Mladé výhony mají zpravidla hráškově zelenou, případně slabě načervenalou barvu.
Dlouhověkost	dlouhověký

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor světla - poznámka	dřevina s vysokou přizpůsobivostí k množství světla. Snáší přímé oslunění až hluboký stín. Citlivá je snad jen na náhlé významné změny světelných podmínek.
Faktor tepla	dobře mrazuvzdorný. Přesto může v nepříznivých letech a lokalitách slabě namrzat. Regeneruje však velmi dobře. Vhodný pro oblasti I.-IV. (V.).
Faktor vody	upřednostňuje vlhká a čerstvě vlhká stanoviště na propustných a vzdušných podkladech. Nízkou vzdušnou vlhkost toleruje dobře. Nesnáší vysokou hladinu podzemní vody a zamokření.
Faktor půdy	ideální jsou vzdušné, živné a na vápník bohaté půdy. Dobře však prosperuje i na silikátových podkladech. Půdy mohou být i s mělkým horizontem, písčité, kamenité a skeletnaté.
Faktor půdy - vápnomilný	✓

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	XI-IV.
Použití	významný druh, používaný hojně v soukromé i veřejné zeleni, zejména v rozsáhlých skupinových výsadbách, podrostech, ale i jako solitéry a menší skupiny. Vhodný k tvarování - na živé ploty,

	stěny, figury a pod.
Choroby a škůdci	významnější se nevyskytují.
Růstové i jiné druhově spec..	velmi dobře snáší znečištění a mětské prostředí. Toleruje silně zastíněná stanoviště. Výborně snáší řez (dobře regeneruje), a to i do starého dřeva. Pomalu rostoucí dřevina. Jedovatá dřevina.

Množení

Množení	Přímý výsev, Řízkování, Polovyzrálé řízky, Vrcholové řízky, Osní řízky a Bazální řízky
Množení - poznámka	způsob rozmnožování určuje charakter habitu! Exempláře generativního původu rostou stromovitě. Jedinci vegetativního původu pak keřovitě. Nejčastěji rozmnožován výsevem a řízkováním.
Odrůdy	‘Adpressa’ - keřovitý vzrůst, vystoupavé větve, krátké (5-10 mm dlouhé) dvouřadě postavené a tupě zašpičatělé jehlice, do 5 m; ‘Adpressa Aurea’ - totéž, ale zbarvení jehlic je žluté až zlatožluté; ‘Amersfoort’ - šikmo vystoupavý až vázovitý vzrůst, velmi krátké a tupě zaoblené radiálně postavené jehlice (5-6 mm), až 3 m; ‘Aurea’ - široce sloupovitý vzrůst, mladé jehlice do žluta, do 5 m; ‘Dovastoniana’ - rozložitý až vodorovně rozprostřený vzrůst, zprohýbané konce výhonů, 3-5 m; ‘Dovastonii Aurea’ - totéž, jen s jehlicemi do žluta (zejména v první půli vegetace); ‘Erecta’ - sloupovitá odrůda, až 5 m; ‘Fastigiata’ - úzce sloupovitá odrůda s radiálně postavenými jehlicemi, do 5 m; ‘Fastigiata Aurea’ - totéž, jen jehlice a mladé výhony do žluta či zlatožluta zabarvené, 3 m; ‘Nissen’s Corona’ - široce rozložitě rostoucí odrůda s lesklými a užšími jehlicemi, zpravidla do 2 m; ‘Nissen’s Kadett’ - obdobné jako předchozí, jen vystoupavěji postavené větve a mohutnější vzrůst, až 5 m; ‘Repandens’ - nízká, poléhavě rostoucí odrůda, 0,5-1 m; ‘Semperaurea’ - radiálně postavené jehlice, které jsou celoročně žlutozelené, na jaře výrazněji, vystoupavý vzrůst, až 3 m; ‘Summergold’ - na jaře a v létě výrazně žlutě zabarvené mladé jehlice, později zezelenají, spíše vodorovně rostoucí, 1,5 m; ‘Washingtonii’ - rozložitá mohutně rostoucí odrůda s vystoupavými větvemi, žlutým zbarvením jehlic, v zimě bronzově žlutým, až 6 m.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [BZA - Botanický systém / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)

- [BZA - Centrální část / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Hospodářská a zásobní zahrada / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Jižní svahy / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí alpínového skleníku / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí meteorologické stanice / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí správní budovy / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Panoptikum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Salicetum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Staré arboretum - jih / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Staré arboretum - sever / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Vysočina / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - nespecifikováno / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [Park - Slovácká - Valtická / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Arizona / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Formální zahrada / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Palmový skleník / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Podzámecká louka / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Růžový rybník a za turbínou / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Velký okruh / Zámecký park v Lednici](#)
- [C 1: záhon vpravo od hlavního vchodu / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C \(vybrané kultivary rostou směrem k ulici Valtická i směrem k Akademické zahradě.\)](#)
- [D 1: záhon pod okny laboratoří / ZF - D - Výsadby v okolí budovy D \(vybrané kultivary rostou v okolí menzy a na svahu směrem k historickému bytovému domu.\)](#)
- [M 1 a: záhon vpravo od příjezdové cesty po... / ZF - M - Mendeleeum](#)
- [Z 1: záhon 1 / ZF - Z - Akademická zahrada \(tvoří tvarované prvky.\)](#)
- [Z 13: záhon 13 / ZF - Z - Akademická zahrada \(směrem k ulici Valtická.\)](#)